

Aika: 4.6.2021 klo 8.15-9.50

Paikka: Sähköinen Teams-työskentelyalusta.

Osallistujat:

Yli-Rajala Juha	konsernijohtaja	Tampere, pj.
Auvinen Oskari	kaupunginjohtaja	Kangasala,
Hirvonen Tuomas	kunnanjohtaja	Vesilahti
Joensuu Jaakko	kansliapäällikkö	Pirkkala, 2. vpj.
Kuusisto Juha	kaupunginjohtaja	Orivesi
Linnamaa Reija	strategiajohtaja	Tampere
Nurminen Mikko	johtaja	Tampere
Piiparinen Pauli	vt. kaupunginjohtaja	Ylöjärvi
Rämö Heidi	kunnanjohtaja	Lempäälä, 1. vpj.
Väätäinen Eero	kaupunginjohtaja	Nokia

Nurminen Päivi	seutujohtaja	esittelijä, TKS
Pohjonen Juhani	seutusihteer	sihteer, TKS

Kutsutut:

Lyly Lauri	seutuhallituksen puheenjohtaja	Tampere
Periviita Mika	joukkoliikennejohtaja	Tampere, 81 §

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

80 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO	3
81 § KAUPUNKISEUDUN LÄHIJUNALIIKENTEN LÄHIVUOSIEN LIKENNETARJONNAN KEHITTÄMISEN TILANNEKATSAUS.....	4
82 § PALAUTE 27.5.2021 KÄYDYSTÄ PYÖREÄN PÖYDÄN KESKUSTELUSTA.....	6
83 § SEUTUYHTEISTYÖN ALUSTAVAT TAVOITTEET JA RAHOITUSTARVE VUODELLE 2022.....	7
84 § KOKOUKSEN 18.6. OHJELMOINTI JA SEURAAVAT KOKOUKSET	11
85 § TIEDOKSIANNETTAVAT ASIAT	11
86 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN.....	11

80 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Muistio 21.5.2021, liitteenä.

Asiat	Toimenpiteiden eteneminen	Vastuu
LIITU2 -tiedonkeruun seudulliset tulokset	Tuloksia hyödynnetään seudullisessa suunnittelussa	TKS
Tampereen kaupunkiseudun asuntopoliittinen ohjelma	Seutuhallitus 26.5.2021 lähetti lausunnon jäsenkuntiin, YM:lle ja ARA:lle.	TKS, jäsenkunnat
MRL- uudistus, ympäristöministeriön kysely kaupunkiseutusunnitelmien vaikutuksista	Vastaukset on annettu ministeriölle	TKS

Liitteet:

Muistio 21.5.2021

81 § KAUPUNKISEUDUN LÄHIJUNALIIKENTEN LÄHIVUOSIEN LIKENNETARJONNAN KEHITTÄMISEN TILANNEKATSAUS

Joukkoliikennejohtaja Periviita

Liikenne- ja viestintäministeriö pyysi syksyllä 2018 alueilta hakemuksia osallistumisesta junaliikenteen pilottihankkeeseen osana LVM:n junaliikenteen osto- ja velvoiteliikennesopimusta. Tampereen kaupunkiseudulla päädyttiin haun perusteella pilottiin ja siinä toteutetut kehittämistoimenpiteet näkyvät erityisesti Nokian ja Tampereen välille, missä 15.12.2019 alkaen on ollut arkipäivisin käytettävissä 16 junavuoroa suuntaansa aikaisemman 9 vuoron sijaan. Tampereen ja Lempäälän välillä junavuorot lisääntyivät pilotissa 22 vuorosta 28 vuoroon suuntaansa. Oriveden ja Tampereen välillä vuorotarjonta kasvoi vastaavasti 11 vuorosta 14 vuoroon.

MAL 4 - sopimuksen mukaan valtion tavoitetilana on jatkaa Tampereen seudun lähijunaliikennettä VR:n kanssa käynnissä olevissa henkilöjunaliikenteen hankintaneuvotteluissa vuoden 2020 jälkeisessä tilanteessa vähintään nykyisen pilotin tasoisena. Valtion tavoitteena on edistää lähijunaliikenteen houkuttelevuutta seudulla pyrkien siihen, että lähijunaliikennettä tarjotaan seudulla myös tulevaisuudessa ja että siitä muodostuu pysyvä osa alueen liikennöintiä. VR:n ja Valtion hankintaneuvottelut ovat edelleen kesken, mutta etenevät MAL-sopimuksen hengen mukaisesti ja voidaan todeta, että Pilotissa luotu palvelutaso on vakiintunut osaksi seudun junatarjontaa.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenneviranomaisen (Nysse) ja VR-Yhtymä Oy tekivät Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan 19.12.2019 päätöksen mukaisesti pilottiin liittyvän määräaikaisen lippuyhteistyösopimuksen. Kyseinen sopimus on päivitetty 25.11.2020 ja on vakiinnutettu toistaiseksi voimassa olevaksi. Nysse-kausilippujen lisäksi Nysse Mobiilin kerta- ja vuorokausiliput kelpaavat VR:n liikenteessä Tampereen seudulla sekä lähi- että kaukojunaliikenteessä. Nysse-liput leimataan asemalaitureilla Tampereen kaupungin asentamalla kortinlukijoilla.

Nysse ja VR ovat keväällä 2021 keskustelleet junaliikenteen tarjonnan kehittämismahdollisuuksista. Joukkoliikennejohtaja Mika Periviita esittelee kokouksessa keskustelujen sisältöä.

MAL-sopimuksen pohjalta kuntayhtymä on käynnistänyt kuntien ja valtion lähijunaliikenteen seudullisen visio- ja tiekarttatyön. VR osallistuu projektiryhmän työskentelyyn. Tällä hetkellä kuvataan vaihtoehtoisia

kehittämisskenaarioita vision määrittämisen pohjalle. Suunnitelma valmistuu vuoden 2021 lopulla, jolloin päätetään myös lähijunaliikenteen edistäminen jatkotoimenpiteistä.

Joukkoliikenne johtaja Mika Periviita selostaa asiaa kokouksessa.

Kuntajohtajakokous 4.6.2021

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan merkitä asian tiedoksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

82 § PALAUTE 27.5.2021 KÄYDYSTÄ PYÖREÄN PÖYDÄN KESKUSTELUSTA

Seutujohtaja Nurminen 28.5.2021

Kuntajohtajat kokoontuivat pyöreän pöydän keskusteluun 27.5. Keskustelun tavoitteet liittyivät 1) kuntien toimintaympäristön muutokseen 2) seutustrategian suunnan ja sisältöjen pohdintaan sekä 3) seutuyhteistyön voimavarojen ja toimintamallien tarkasteluun.

Keskustelussa painottuivat mm. seuraavat asiat:

- Pirkanmaan reuna-alueiden kaupunkiseutusuhde sote-uudistuksen ja mahdollisen monialaisen maakunnan jälkeen.
- Seutuyhteistyön ja sitä suuntaavan seutustrategian nostaminen seuraavalle tasolle kuntien kilpailukyvyä vahvistamiseksi.
- Seudullisten teemojen ohjauksen kehittäminen ja toimijoiden voimavarojen tasaisempi jakautuminen.
- Hyvinvointialueen ja peruskunnan suhde sekä siihen liittyvät mm. palveluverkkokysymykset.

Kooste keskusteluista esitetään kokouksessa.

Keskusteluja sovittiin jatkettavaksi 3.9 2021.

Kuntajohtajakokous 4.6.2021

Seutujohtaja Nurminen

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

merkitä tiedoksi yhteenvedon ja

käy ohjaavan keskustelun teemojen jatkovalmistelusta.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

83 § SEUTUYHTEISTYÖN ALUSTAVAT TAVOITTEET JA RAHOITUSTARVE VUODELLE 2022

Seutujohtaja Nurminen 28.5.2021

Yhteistyön strategiat

Seutuyhteistyön vuosisuunnittelua ohjaavat Tulevaisuuden kaupunki-seutu –seutustrategia, Rakennesuunnitelma 2040 sekä MAL4-sopimus. Kaikkien ohjausasiakirjojen arviointi on tehty vuonna 2020, ja tulokset yhteistyön vaikuttavuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta on esitetty seutuhallitukselle seutustrategian arviointiraporttiin.

Tulosten mukaan seutuyhteistyöhön ollaan tyytyväisiä, se nähdään vaikuttavana ja strategiaohjautuvana toimintana. Onnistuneet rakenteet ja luottamus ovat osaltaan mahdollistaneet tulokset, joista näkyvämmät liittyvät seudun yhdyskuntarakenteen kehittämiseen. Syöteinä alkavalle kaudelle on nostettu mm. yhteistyön syventäminen, segregaaion ehkäisy, kansainvälistyminen, ilmastopolitiikka sekä elinkeino- ja työllisyyspolitiikka. Myös MAL-teemat nähdään tärkeänä jatkossakin. Seutustrategian päivittäminen käynnistetään loppusyksystä 2021 ja se valmistuu kesällä 2022.

Kuntayhtymän kautta tehtävä seutuyhteistyö on leimallisesti strategisen tason linjausten valmistelua ja uuden tiedon tuottamista. Kuntayhtymä myös edistää linjausten toteutumista ja seuraa kehitystä voimavarojen puitteissa.

Yhteistyön toimeenpano

Keskeinen osa seutuyhteistyön kiinnostavuutta on mielekkäiden hankkeiden ja keskustelujen toteuttaminen. Tämä tapahtuu viiden asiantuntijatyöryhmän kautta, joiden teemoina on maankäyttö- ja asuminen, liikennejärjestelmä, hyvinvointipalvelut (ei sote), ilmastopolitiikka ja tulevaisuuden ennakointi eli Seutuluoysi. Työryhmiä tukee seutu- ja paikkatietotyö. Yhteistyö infrapalveluissa on siirtynyt jäsenkuntin omaksi toiminnaksi vuonna 2020.

Kuntayhtymästä on kasvanut vaikuttavuudeltaan kokoaan suurempi ja kansallisesti tunnustettu toimija. Hyvistä tuloksista huolimatta kuntayhtymän voimavarat eivät ole vuosien aikana kehittyneet. Talousarvio on ollut samalla tasolla (1,03 M€) kuusi vuotta 2014 – 2020, mikä tarkoittaa reaalisesti resurssien supistumista. Supistuminen jatkui vuonna 2020 erillisellä leikkauksella. Vuoden 2020 talousarviossa seutuyhteistyöhön panostus oli 2,6 euroa/jäsenkunnan asukas ja jäsenkuntien maksusuudet laskivat 1,6 %:ia. Vuoden 2021 talousarvio laadittiin vuoden 2020 tasoisena, joka entisestään supisti seutuyhteistyön toimintaresursseja.

Kehitys näkyy epätasapainona voimavarojen ja odotusten välillä erityisesti seututyöryhmissä ja niiden työskentelyn tueksi hankittavassa selvitys- ym. työssä. Vuonna 2021 ns. vapaan rahoituksen (hankeraha) taso on enää 120 000 euroa. Rahoituksen supistuminen on herättänyt keskustelua seututyöryhmissä ja kuormittanut seututoimiston asiantuntijoita.

Kuntayhtymän rahoitustarve nykyisellä henkilöstömäärällä (8) on runsas 3 euroa/asukas. Vuoden 2022 talouden ja toiminnan keskustelua varten on koottu alustava lista seututyöryhmien ja yleisen seututyön tarvitsemista selvityksistä, suunnitelmista. Taloudellisesti merkittävimmät ovat rakennesuunnitelman/kaupunkiseutusuunnitelman päivitys ja siihen liittyvä osallistumisen vahvistaminen. Erityistä on lisäksi seutupäätäjien perehdytys ja sitouttaminen vaalikauden alussa sekä varaus uuden seutustrategian avauksille.

- Rakennesuunnitelman päivitys/MAL-sopimuksesta
- Seutuluoitsin toiminta, seutustrategian ja rakennesuunnitelman teemojen tukeminen
- Lähijunaliikenteen tiekartan toimeenpano
- Henkilöliikennetutkimus 2021
- Liikkumisen ohjaus / MAL4-sopimuksesta
- Joukkoliikenteen kehityskuva / MAL4-sopimuksesta
- Liikenneturvallisuus / MAL4-sopimuksesta
- Seutuliike/ virkistysreittien jatkokehittäminen/liikkumisen ohjaus
- Hyvinvointiympäristön kehittämisohjelman päivitys
- Kuntien strategisen hyvinvointijohtamisen sekä yhdyspintatyön kehittäminen seudullisena yhteistyönä
- Toisen asteen koulutuksen kehittäminen
- Seutuvertailut / HYPÄ
- Korkeakouluharjoittelijat
- Paikkatietoaineistot
- Seututietokonsepti
- Suunnittelutyön tuki
- VM-digikokeilu- kaupunkiseutusuunnitelman digitalisaatio
- Seutupäätäjien perehdytys
- Seutuviestinnän kehittäminen
- Osallisuuden kehittäminen
- Uuden seutustrategian avaukset

Tavoitteet muotoillaan ja hankkeiden kustannukset kuvataan tarkemmin kokoukseen mennessä.

Vuoden 2021 talousarvio on laadittu jäsenkuntien 2,6 euron jäsenmaksuosuudelle/asukas. Vuodelle 2022 talousarvio on laadittu siten, että se kattaa seutuyhteistyön perusvoimavarat ja lisäselvitystarpeet. Tästä huolimatta vuodelle 2022 jäsenkuntien maksuosuus on kuitenkin vain 3,1 euroa/asukas.

SEUTUYKSIKKÖ	TA 2021	TAE 2022
Myyntitulot/kunnat	1 015 100,00	1 248 352,00
Muut tuet ja avust.	0,00	0,00
Tulot yht.	1 015 100,00	1 248 352,00
Palkat ja palkkiot	537 480,00	566 760,00
Sivukulut	97 700,00	101 500,00
Henk.kulut yht.	635 180,00	668 260,00
Palvelujen ostot	313 520,00	513 692,00
Vuokrat	54 400,00	54 400,00
Tarv., yms.	9 000,00	9 000,00
Kaluston hankinta	3 000,00	3 000,00
Menot yht.	1 015 100,00	1 248 352,00
Toimintakate	0	0

MAL-verkoston toiminta jatkuu vakiintuneen tasoisena. Aktiivinen hankehaku voi muuttaa toiminnan volyymia. MAL-verkostolla ei ole vaikutusta kuntayhtymän tuloksen muodostumiseen eikä jäsenkuntien mak-suosuuksiin.

MAL-VERKOSTO	TA 2021	TAE 2022
Myyntitulot/alueet	195 000,00	197 800,00
Muut tuet ja avust.	0,00	0,00
Tulot yht.	195 000,00	197 800,00
Palkat ja palkkiot	106 500,00	116 700,00
Sivukulut	20 000,00	21 500,00
Henk.kulut yht.	126 500,00	138 200,00
Palvelujen ostot	46 500,00	42 100,00
Vuokrat	15 500,00	15 500,00
Tarv., yms.	2 000,00	2 000,00
Kaluston hankinta	0,00	0,00
Menot yht.	190 500,00	197 800,00
Toimintakate	0	0,00

Kuntayhtymän talousarvioaraami vuodelle 2022.

KY YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022
Myyntitulot/alueet	1 311 600,00	1 446 152,00
Muut tuet ja avust.	0,00	0,00
Tulot yht.	1 311 600,00	1 446 152,00
Palkat ja palkkiot	720 700,00	683 460,00
Sivukulut	124 700,00	123 000,00
Henk.kulut yht.	845 400,00	806 460,00
Palvelujen ostot	383 500,00	555 792,00
Vuokrat	68 000,00	69 900,00
Tarv., yms.	11 700,00	11 000,00
Kaluston hankinta	3 000,00	3 000,00
Menot yht.	1 311 600,00	1 446 152,00
Toimintakate	0	0,00

Talousarviolaskelmat tarkentuvat talousarvioprosessin edetessä.

Asia käsitellään seutuhallituksessa.

Päätösehdotus.

Kuntajohtajakokous 4.6.2021

Seutujohtaja Nurminen

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

keskustella kuntayhtymän yllä olevan talousarvioraamin lähettamisestä lausunnoille jäsenkuntiin 30.9.2021 mennessä ja

käy ohjaavan keskustelun vuoden 2022 toimintateemojen jatkovalmistelusta.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asian käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa.

84 § KOKOUKSEN 18.6. OHJELMOINTI JA SEURAAVAT KOKOUKSET

Kokoukset perjantaisin klo 8.15-10.15.

4.6.,

JOLI, ajankohtaiset

Palaute pyöreän pöydän keskusteluista

TA-raami 2022

18.6.,

MAL-hankkeiden ohjelmointi

Lähijunavisiot ja työskentelyn ohjaaminen

Seudullinen digitaalinen kansalaispaneeli

Syksyllä:

Muun muassa

Seutustrategian työsuunnitelma

Seutustrategian skenaariot

Tampereen kaupungin korkeakoulukumppanuus

Aspol-ohjelman lausunnot ja hyväksyminen

Yhteiskokous seutuhallituksen kanssa

Nuorisopalvelukokonaisuuden tilannekuva

Ilmastonmuutoksen sopeutumisen toimenpidesuosituks

Rajaton seutu -elinkeinovyöhykkeet

85 § TIEDOKSIANNETTAVAT ASIAT

Seutujohtajan ajankohtaiset infoasiat:

Väestö ja työllisyys huhtikuu/2021

Kuntajohtajien info ja keskusteluasiat:

86 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 9.50.